

Kolo zdrobilo posestniku lobanjo. Vladimir Kačur, 40 letni posestnik od Sv. Krištofa nad Laškim, se je peljal z enovprežnim vozom po cesti. Konj se je splasil ter zdriral, Kačur je padel pod voz in kolo mu je zdrobilo lobanjo. Malo živega so spravili v celjsko bolnišnico, kjer je kmalu umrl.

Hudo se poškodoval pri padcu iz vlaka. Franc Mikuž z Rakeka je po nerodnem naključju padel iz vlaka in so ga oddali s hudimi notranjimi poškodbami v ljubljansko bolnišnico.

Podlegel posledicam padca s hleva. Pavel Koprivnikar, 38 letni hlapec pri gostilničarju in mesarju Linhartu v Litiji, je padel s hleva in se je tako hudo poškodoval na znotraj, da je umrl, preden so ga zamogli izročiti oskrbi ljubljanske bolnišnice.

Dva zmrznjena. Zmrznjenega so našli v obcestnem jarku pri Majšpergu Štefana Stegerja 57 letnega poljskega delavca iz Mostečnega pri Ptujski gori. — Na poti iz Podsrede proti Sušici v svoje stanovanje je obležala v snegu in so našli mrtvo 30 letno Ano Žnidarič.

Plamen ga obžgal po obrazu. Ko se je pretekli teden vozil skozi št. Andraž pri Velenju Jože Štravs, mu je vsled mraza zamrznila voda v motorju. Pri odgrevanju se je nekdo preveč približal z ognjem bencinu, ki se je vnel, plamen je bušil Štravs v obraz in ga zelo obžgal po levi strani lica. Moral si je poiskati zdravniško pomoč.

Požari. Na Kozjaku ob severni meji je vpepelil ogenj 20.000 din vredno domačijo posestniku Jožefu Škofu. — Pri Sv. Tomažu v Slov. goricah je podtaknil nekdo ogej, ki je uničil hišo in gospodarsko poslopje s pridelki ter orodjem posestniku Antonu Bratušku. — V Parovžu pri Doberni se je vnela vsled močno zakurjenega štedilnika lesena hiša posestnika Franca Voršnika, ki je zgorela do tal in je ostala uboga družina sredi zime brez strehe. Pogorelec ni bil zavarovan. — V štajngrobu pri Gornjem gradu je uničil ogenj staro opel arno Marije Sotlerjeve, katero je imel v zakupu Jožef Golob od Sv. Miklavža. — V hiši posestnika Balazič Jožefa v Murški Soboti, v bližini električne črpalke, se je vnelo žaganje, vsled česar se je vsa hiša v kratkem zavila v nepregleden dim, česar so se ljudje tako ustrašili, da so bili čisto zbegani. K sreči pa so ogenj kmalu pogasili in druge nesreče ni bilo kot ta, da so se

Še vedno poceni
prodajamo razno manufakturno blago, kakor: sukno za moške obleke, volneno in svileno blago za ženske obleke in neveste, barhente, flanele, pisano platno in druge tkanine. — Prosimo, obiščite nas! M. PŠENČNIK, manufakturna in modna trgovina, CELJE, 1922

Ljudje precej ustrašili. — V Slov. Bistrici so imeli v zadnjih dneh kar dva velika požara. V Kalšah je uničil ogenj posestniku Ivanu Arbajteru 30.000 din vredno ostreže na hiši in gospodarskem poslopju. — V tovarni bakra Zugmayer in Gruber je izbruhnil ogenj v valjarni bakrenih ter medenastih plošč. Uničen je stroj za valjanje in znaša škoda 70.000 din. Nesrečo je povzročila iskra iz stroja, ki je vžgala olje, s katerim je bil namazan pogonski jermen.

Podlegel poškodbam na glavi. V Mariborski bolnišnici je umrl Jovan Šeji, nekdanji ruski ujetnik, kateri je služil za hlapca pri gostilničarju Pavešiču v Kamnici pri Mariboru. Pred nekaj dnevi je dobil v pretepu tako hude poškodbe na glavi, da mu tudi v bolnišnici niso mogli več pomagati.

Smrtna žrtev divjega lova. V Tomaževem gozdu pri Negovi v Slov. goricah je pogledalo te dni izpod snega truplo 18 letnega posestnikovega sina Antona Ketiša iz Radunc pri Negovi, katerega so pogrešali od božične noči. Bil je še pri polnočnici, od katere se ni več vrnil. Iz strelne rane na vratu na pol od snega zametenega sklepajo, da je postal žrtev neprevidega strela, ki je bil oddan iz puške divjega lovca.

Velik vlom pri gostilničarju in trgovcu. V Sp. Koreni pri Sv. Barbari v Slov. goricah so nočni vlomilci razbili gostilničarju in trgovcu Stanku Ftiču ročno blagajno, iz katere so pobrali 13.000 dinarjev gotovine. Pokradli so pa še tudi razne blaga za 5000 din.

Izsledena in zaprta nevarna vlomilska družba. Orožniki v Zg. Cmureku ob severni meji so vtaknili pod ključ nevarno triperesno deteljico, katero so tvorili vlomilci: 28 letni Karel Zlatter, 36 letni Franc Gungl in komaj 16 letni Jožef Šrok. Družba ima na vesti 36 vlomov in tatvin, katere je zagrešila od 25. maja do konca decembra lanskega leta na področju občine Velka.

Brez povoda smrtno zaboden. V gostilni pri Sv. Kunigundi nad Zrečami sta se nekaj sporekla Franc Videčnik, gozdni delavec iz Lokanje na Pohorju, in 19 letni Albert Obrul, hlapec na Resniku. Po predpoldanskem sporu sta se imenovala

na razšla. Šele popoldne po sporu je zadel Obrul na Videčnika v isti krčmi in ga brez povoda večkrat smrtno zabodel. Krvav dogodek je vzbudil po vsej okolici upravičeno ogorčenje miroljubnega pohorskega prebivalstva.

Dolgoprstnež pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Nek dolgoprstnež je »silvestroval« na ta način, da je trgovcu šugmanu v njegovi odsotnosti izpraznil blagajno. Bil je ali tako izbircen ali pa prevleden, da je odnesel približno za 7000 din kovane denarja, a bankovce je pustil. Je menda hotel narediti vtis »poštenega« tatu.

72 letnega posestnika napadel in mu odvzel denar. 72 letni posestnik Jožef Rebolj iz Vodice pri Kamniku se je podal v Mengeš na sejm, da bi kupil vola. Starček je vzel s seboj 3500 din, a ni kupil vola in se je vračal proti domu okrog treh popoldne. V gozdu med Vodcami in Zejami ga je napadel 22 letni neznanec in ga je pobil na tla z udarcem s topim predmetom po obrazu. Na tleh ležečemu je segel v telovnik in mu odvzel ves za nakup lepega vola določeni denar. Napadeni si je dobro zapomnil obraz mladega tolovaja.

Roparski umor radi 231 din. Obče ogorčenje je vzbudil roparski umor, ki je bil zagrešen pri Laškem radi 231 din. 20 letni Anton Pfeifer iz Leskovec in 17 letni Janez Senica iz občine Sv. Krištof nad Laškim sta bila zaposlena v neki tekstilni tovarni v Laškem. Po izplačilu tedenske mezde sta pila po raznih krémah in sta odšla okrog polnoči iz Laškega proti Redici. Drugo jutro so našli ljudje na poti iz Laškega v Šmohor Senico mrtvega. Dobil je od zadaj strel v hrbet, imel je prerezan vrat in še osem zapodiljav z nožem. Strašno dejanje je zagrešil po lastnem priznanju Anton Pfeifer, ki je žrtev izropal in si prilastil 231 din.

Ukraden prihranek. V Retečah pri Škofji Loki je bil Mariji Bičkovi ukraden iz hiše prihranek 4600 din.

Mlad fant izginil z zaupanimi mu sedmimi tisočaki. V Gradcu pri Litiji ima trgovino pri mostu Alojz Cerar. Omenjeni je 18 letnemu Mirku zaupal sedem tisočakov z naročilom, naj poravnava z denarjem zanj razne račune po Ljubljani, kamor se je peljal. Ko se je Mirko odpejpal z denarjem, se ni več vrnil iz Ljubljane in ga tudi ni bilo k nobenemu od trgovcev, h katerim je bil poslan od Cerarja. Oškodovani trgovec je naznanil Mirko oblasti, da ga izsledi.

Po dolgih mesecih pojasnjen roparski napad. V noči 18. januarja 1939 sta vdru neznana ro-

Njegovi spremljevalci so se smejali in mu pri-trjevali.

V prejšnjih časih je bilo drugače. Ko so se ribiči vračali z lova z bogatim plenom, je nad reko odmevala mehka ruska pesem. Vsi so peli, a takt jim je dajalo škripanje vesel, s katerih je kapljala voda, ko so jih dvignili iz reke. Sedaj ribiči molčijo, molčijo in slišijo se samo kletve in smeh rdečih sprem-ljevalcev.

Nekdaj so ob povratku ladij žene in otroci napolnili obalo. Vsak je že od daleč spoznal možovo ali očetovo ladjo. Mahali so in vzklikali. Sedaj je obrežje prazno in tiho. Ni niti otrok, ki bi se igrali z lepim, srebrnim peskom. Vsak živi zaprt — v ne-zaupanju, strahu in obupu.

A vendar so se na nasipu pojavili ljudje, ki so jezdili na nizkih konjih, s kopjem v roki in karabinko na hrbtu. To so konjeniki sovjetske vojske, ki stražijo na meji. Jezdeci so se polagoma bližali.

Boljševiki v motornem čolnu so jih opazili. Začeli so jim mahati v znak prijateljstva, toda vojaki se niso zmenili za nje in so odjezdili dalje. Njihove postave so se vse bolj manjšale, dokler naposled niso popolnoma izginile v daljavi...

Ladje so polagoma pristajale. Možje so poska-kali iz njih in jih z verigami privezali za močne kole, ki so bili zabiti v zemljo na robu obrežja.

Motorni čoln je pristal na svojem običajnem me-stu. Šubin in spremljevalci so se ustavili na bregu, da bi nadzirali iztovorjenje rib. Šubin je imel samo-kres za pasom, spremljevalci pa puške v rokah.

Ribiči so iz ladij nosili napolnjene košare na dva velika tovorna avtomobila, ki sta stala na obrežju. Ko je kateri ribič izročil košaro sodrugu šoferju, je prejel od njega en bon.

Naposled je v avtomobilih izginila tudi zadnja košara. Vsak ribič je imel v roki toliko bonov, ko-likor košar je oddal. Povešenih glav in s srdom v srcu so se podali domov. Za njimi so šli Šubin in njegovi spremljevalci.

Dva ribiča, že starejša in sivih las, pa sta se vr-nila k svoji ladji. To sta bila Ivan Krilov in Vladimir Olgopor. Šubinu sta rekla, da je njuna ladja dobila luknjo, ki jo morata čimprej zamašiti. Ker je v ladji res bilo nekoliko vode, je Šubin verjel in njima do-volil, da smeta ostati in ladjo popraviti. Moža sta hitro skočila v ladjo in se na videz lotila popravilja-nja.

Robot denar

V angleški kovnici so prišli na originalno mi-sel dati drobno novo obliko. Namesto da bi bili novčiči okrogli ka-ko doslej, hočejo v bo-doče kovati robate. Se-veda njihova robatost ne bo velika, novčiči bodo imeli obliko zvezdic z dvanajsterimi kraki. Na-vzlic temu so pa nale-teli ti novčiči na odpor med občinstvom. Ljudje jih nočejo sprejemati, čeprav imajo enako ve-ljavo kakor dosedanji okrogli novčiči. V pro-metu jih je zelo malo, čeprav so jih spravile angleške banke po na-logu finančnega ministr-stva med ljudstvo mno-

parja skozi slamnato streho v hišo, v kateri prebivata sestra 62 letna Marija in 60 letna Ivana Bregar v vasi Brinje pri Beričevem na Kranjskem. Tolovaja so na pomoč kričeči ženski ukrotila z grožnjo s smrtjo in sta jima prestrašeni ženski izročili 600 din, katere sta hranili na peč. Orožnikom iz Dola pri Ljubljani je sedaj uspelo, da so zaprl 25 letnega kovaškega pomočnika Ivana Hromca in ključavničarskega pomočnika Leopolda Omejca iz okolice št. Vida nad Ljubljano. Prijeti Hromec je zločin priznal.

Veliki sleparji imajo srečo. Zagrebško mestno elektrarno je osleparil za 800.000 din in pobeg-

nil inženier Marcel Srkulj. Slepar je sin bivšega zagrebškega župana in ministra Stefana Srkulja. Mladega Srkulja je že imela mariborska policija zaprtega, ker se je sumljivo obnašal, ko je hotel po poneverbi pobegniti preko naše severne meje v Nemčijo. Mariborska policija je vprašala zagrebško, ali je od nje prijeli res sin bivšega župana v Zagrebu. Ko je prejela potrdilo, da je navedba aretirane resnična, ga je izpustila. Komaj je bil na svobodi, je že priromala iz Zagreba v Maribor tiralica za izpuščenim, ki pa je bil tedaj na posrečenem pobegu preko južnih krajev naše države v Albanijo.

dokazal moč ter uspeh nemške propagande. Nemški Tirolci so bili skrajno odločeni, da ostanejo, kjer že bivajo toliko stoletij. Rajhovski agitatorji pa so pregovorili te dobre katoličane, naj le glasujejo za Nemčijo, ker bo preselitev le začasnega značaja in bo služila pozneje kot opora za dokaz, da je južna Tirolska res nemška in bo Nemčija zahtevala vrnitev tega ozemlja vsemogočnemu rajhu.

Maršal Göring najvišja osebnost na področju vojnega gospodarstva. Nemški maršal Göring je prevzel 4. januarja upravo vsega vojnega gospodarstva, da bo Nemčija zamogla čim uspešneje klubovati angleški zapor.

Komunistični brezbožniki in nacionalistični pogani se dobro razumejo. V Moskvi je imel, kakor poroča angleški list »The Tablet«, nemški komunist Valter Troppau govor, v katerem je rekel: »Nemški novopogani so prav tako brezbožni kakor sovjeti; oboji smatrajo krščanstvo kot svojega sovražnika, dokler ni zlomljen ves njegov vpliv.« Drug voditelj brezbožniškega gibanja, Mucharsnik, pa je rekel v Kijevu: »Nemški novopogani bojujejo isti boj kot mi, samo znaka sta različna: njihov znak je kljukasti križ, naš pa kladivo in srp. Je sicer nekaj razlik, toda mi smo radi pripravljeni stopiti z njimi v stike, da skupno pobijamo cerkve. Stalin se je zedinil s Hitlerjem. Zakaj ne bi Jaroslavski (vodja ruskega brezbožništva) sledil temu zgledu ter se sporazumel z Rosenbergom (narodno-socialističnim kulturnim voditeljem)?«

Pust namesto Božiča. Komunistični brezbožniki so v Rusiji božične praznike že davno odpravili. Isto bi radi dosegli tudi v vzhodni Poljski, ki so jo zasedli na podlagi pogodbe z Nemčijo. Ob zadnjih božičnih praznikih so brezbožniške organizacije priredile po mestih in vaseh katoliške Poljske pravo vojno zoper krščansko praznovanje Božiča. Brezbožniški agitatorji so se razlezli med preproste ljudi, da bi jih z obljubami in grožnjami odvrnili od krščanskega božičnega praznovanja. Na sveto božično noč so priredili nastope pustnih šem, h katerim so silili otroke državnih šol. Te nastope so obnovili dan pred pravo slavnim Božičem. Uloge pustnih šem zares najbolj pristojajo brezbožniškim bolj-

Od potresa in povodnji strahovito udarjena Turčija

Zadnjič smo poročali o strašni potresni nesreči, katera je zadela Turčijo. Prvemu groznemu potresnemu udarcu je sledil v kratkem še drug. Nov močan potres je opustošil še pokrajino Izagata in kraje vzhodno od mesta Erzignjan. Na tem ozemlju se je zrušilo v devetih vaseh 97 hiš, 67 pa je bilo poškodovanih. Človeških žrtev ni bilo. Po uradnih cenitvah znaša število smrtnih žrtev radi potresa 45.000. Ranjenih je bilo okoli 100.000 ljudi, brez strehe je ostalo pol milijona ljudi. Potresnemu uničenju so se pridružile še poplave, katere so povzročili nalivi. Med Smirno in Brusu v zapadni Turčiji so vsled silovitega deževja prestopile reke bregove in povzročile velike poplave. Samo v mestu Kemal paša, ki ima 16.000 prebivalcev, je reka Simal uničila pet mestnih okrajev, pri čemer je našlo smrt okoli tisoč ljudi. V okolišnih vaseh je utonilo veliko ljudi in živine.

Materialna škoda je zelo velika. Dvajset vasi so morali radi poplave čisto izprazniti, več drugih pa je bilo odrezanih od ostalega sveta. Reke, katere so se razlile, so popolnoma opustošile široke doline Lamaniša, Menementa in Amatyja. Vse železniške proge in tudi vse brzojavne in telefonske zveze so bile po teh dolinah prekinjene. Cela vrsta poslopij je izginila pod vodo. Vse poljedelske naprave in vsa polja so uničena do Smirne. Zaradi neustreznega deževja je reka Simal stopila iz korita ter deloma spremenila svoj tok. Namesto v Marmorno morje teče sedaj v jezero Akolinijo pri Brusi. Tako je prestopilo bregove tudi to jezero in grozi nova nesreča. Vsega skupaj je utonilo 1200 ljudi, 25.000 jih je brez doma. Velika škoda je povzročena, ker so odnesle vode na tisoče domačih živali.

Po svetu

Moč in uspeh nemške propagande na južnem Tirolskem. Dne 31. decembra o polnoči je potekel na južnem Tirolskem tamonjšemu nemškemu prebivalstvu rok za odločitev: ali glasuje za Nemčijo ter se izseli v rajh, ali pa ostane na svojih domovih ter postane pripadnik Italije. Vseh

Nemcev na južnem Tirolskem je 250.000. Od teh je glasovalo za nemško pripadnost 185.365 ali 75%. Ti Nemci se bodo morali izseliti v rajh in bodo prepustili Italiji 18 milijard dinarjev, s katerimi bo plačevala Nemčija svoje nabave v Italiji. Izid beleženega glasovanja je zanimiv, ker je zopet

go. Vse kaže, da jih bo mrcalo finančno ministristvo zaradi vedno hujšega odpora med prebivalstvom kmalu zopet vzeti iz prometa. Ta novotarija se torej v Angliji ni obnesla.

Milo in voda

Znano je, da ščitita voda in mlo skupaj kožo pred marsikakšnim bolezenskim pojavom. Neki švedski zdravnik je pred kratkim v tem pogledu preiskal celo vrsto mil in je ugotovil, da imajo mastna mila največ razkuževalne moči. Umivanje z dobrim milom je uničevalo pri poskusnih osebah ne samo nedolžne glivi-

Ko so šubin in ostali izginili, sta se ribiča vzravnila in se hudomušno zasmejala. Njuna ladja ni imela luknje, pač pa nekaj drugega: tajno dno, ki sta ga skrivaj napolnila z ribami, da bi jih za pri boljšek nesla domov svojim izstradanim družinam.

Ribič sta okrog sebe slišala samo žuborenje vode. Od časa do časa je kateri udaril s kladivom, da bi v slučaju alarma mogla opravičiti svojo navzočnost v ladji.

Olgopor, ki je bil po postavi višji, se je podal na nasip, od koder je lep razgled na vse strani. Tam bo na preži in bo opazoval okolico.

S tovarišem sta se dogovorila, da bo dvignil kapo, če bo vse varno. Ta kapa je že bila stara in oguljena. Potreboval bi drugo, toda kako bi si jo mogel nabaviti v sovjetskem carstvu, ko še toliko ne zasluži, da bi za silo prehranil ženo in šestero otrok, izmed katerih je največji star šele dvanajst let.

Krilov, ki je bil manjši, mož jasnih oči in odkritega obraza, je prevzel težavno nalogo, da bo spravil iz tajnega predala ribe. On je moral skrbeti za ženo, dvajsetletno hčer Natašo in osemnajstletnega sina Petra. Sin je bil jetičen in obsojen na

smrt, ker pri hiši ni bilo denarja za zdravnika, zdravila in primerno postrežbo.

Medtem ko se je Olgopor počasi vzpenjal na nasip, je Krilov opozaval reko in obrežje. Srce mu je razbijalo. Živci so bili napeti zaradi čakanja. Sicer je že večkrat izvršil enako nalogo, a vedno se je zavedal, da se igra z življenjem.

Olgopor je prispel na vrh. Ozrl se je na vse strani, nato previdno dvignil kapo.

Krilov je tedaj dvignil deske in je iz skrivnega predala jemal ribo za ribo. Vse so bile velike. Ko je zadnjo potegnil iz skrivališča, je bila košara polna. Nato je pokimal Olgoporu.

Ta je previdno splezal z nasipa in se vrnil k ladji. Ko je v košari zagledal ribe, se je nasmehnil in rekel:

»Kar greh bi bil, če bi vse te lepe ribe dala tistim požeruškim delavcem v Jaski. Oni itak ne trpijo prevelikega pomanjkanja, mi pa umiramo od gladi.«

»Tako je!« je odvrnil tovariš. »Oni bodo siti tudi brez teh rib, mi pa se bomo vsaj enkrat najedli.«

Možakaria sta pozorno pogledala okrog sebe. Ker nista nikogar opazila, sta dvignila košaro in jo ob robu obrežja, napol zakrita z vejami, nesla proti